

Δεκαπενταυγούστου Ἀποχαιρετισμός... (Ποιμαντικὰ βιώματα)

Γ. Ν. Αγ. Παντελεήμονος Σκοπέλου

Τὰ βιβλία ἔκλεισαν, μετὰ τὴν Παρακλήση τὴ στερνὴ πού ψάλαμε στὴ Χάρη Της, τὰ κεριὰ ἕνα-ἕνα σβύνουν, χαμηλώνει τὸ φῶς μὲ τὴν τοῦ ἡλίου δύσιν καὶ σιωπηλὰ ὁ ναὸς ἐνδύεται τὸ νυχτωμένο του χιτώνα, μὲ περισσὴ ἀκρίβεια καὶ ὑπομονή. Ἄδειανὸς πιά ὁ χῶρος ἀχνοφωτίζεται ἀπὸ τὸ κατανυκτικὸ τὸ φῶς τῶν κανδηλῶν, πού ἐπιμένουν νὰ συνεχίζουν τὰ δικά τους τὰ τροπάρια ἐμπρὸς ἀπὸ τὶς ἅγιες εἰκόνες.

Οἱ λίγοι φιλακόλουθοι ἐνορίτες ξεκίνησαν τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς στὰ σπίτια τους, κομίζοντας, μαζὶ μὲ τὴν εὐωδία τοῦ θυμιάματος, καὶ τὴν εὐλογία Της, πού μετουσιώνεται σὲ αἰσιοδοξία, ζυμωμένη μὲ κείνη τὴ χαρμολύπη τῶν ἡμερῶν, ἀλλὰ καὶ ἀναμονή. Τὶ ἄλλο ἀπὸ τὴ Γιορτὴ. Αὐτὴ πού προετοιμάζεται δεκαπέντε μέρες τώρα, μὲ νηστεία, σιωπὴ καὶ προσευχή. «ὦ, Δέσποινα τοῦ Κόσμου γενοῦ μεσίτρια». Κι Ἐκείνη ἀφουγκράζεται, κάθε βράδυ, μαζὶ μὲ τὰ ὀνόματα πού διαβάσει ὁ παπᾶς στὶς Παρακλήσεις καὶ τὶς ἄλλες παρακλήσεις, αὐτὲς πού ψυθιρίζει ἡ καρδιά κι ἀνεβαίνουν ὕστερα ἴσαμε τὰ μάτια, ὡς ἄλλο θάμπωμα... Ὡς ροὴ δακρῦν, πού Τὴν ἱκετεύουμε «μὴ ἀποποιήσει»...

Ὅμως ἀπόψε μὲ τὴ στερνὴ Παράκληση καὶ τὰ προεόρτια τροπάρια ποὺ εἶπαμε, μιὰ ρωγμὴ βαθεῖα ἀνοίγεται στὴν ψυχὴ τοῦ ἱερέα, ποὺ ἐπίτηδες καθυστερεῖ τὴν ἀναχώρησή του γιὰ τὸ σπίτι... Μιὰ ρωγμὴ ἀπ' ὅπου ἀνεβαίνουν μέσα του κάποια ἐρωτήματα καὶ στοχασμοί, ποὺ θέλει, μέσα στὴν ἀπόβραδη κι εὐκατανυκτα σιωπηλὴ ἀτμόσφαιρα τοῦ ναοῦ, νὰ σκεφτεῖ νηφάλια καὶ νὰ προσέξει. Γιατὶ ἓνα ἀπὸ τὰ προνόμια ποὺ ἔχει ἓνας παπᾶς, εἶναι καὶ τούτη ἡ παρένθεση στὴν ἐφημερία του: Τὸ νὰ μπορεῖ ἐνώπιος ἐνωπίω νὰ σκέφτεται, νὰ διαλέγεται μὲ τὸν ἑαυτό του καὶ τὸ Θεό, νὰ ἐπιτηρεῖ τὴν ψυχὴ του, νὰ τὴ συγυρίζει. Γι' αὐτὸ κι εἶναι τούτη ἡ παρένθεση γόνιμη καὶ σωτήρια.

Συλλογίζεται λοιπόν, πὼς ἄλλο ἓνα ἱερὸ δεκαπενθήμερο ἔφτασε στὸ τέλος του. Κοιτάζει τ' ἄδειανὰ τὰ στασίδια καὶ ἀναλογίζεται πόσες καὶ πόσες ψυχὲς δὲν κάθησαν σ' αὐτὰ στὰ τριανταπέντε αὐτὰ χρόνια τῆς ἱερατικῆς του διακονίας... Μέχρι ποὺ ἀναχώρησαν γιὰ πάντα ἀφήνοντας τὸ στασίδι γιὰ τὸν ἐπόμενο. Μόνο ποὺ κάποιοι ἀπ' αὐτὰ ἀπόμειναν ἀκόμα ἄδεια, ἀφοῦ λίγοστεψε ὁ ἐνοριακὸς πληθυσμὸς, καὶ περιμένουν ἄδεια, ὅπως τὰ σπίτια νὰ τὰ ἐγκατοικήσει πάλι κάποιος.

Ἀπὸ τὴν Ὁραία Πύλη ἓνα λιγοστό, μελιχρὸ φῶς προσπαθεῖ ν' ἀπλωθεῖ στὸ ναό. Εἶναι ἀπὸ τὴν ἀκοίμητη κανδήλα τοῦ ἱεροῦ, ποὺ ἐπὶ αἰῶνες παραμένει ἔτσι, ὅπως ἡ πίστη τῶν προκατόχων του ἱερέων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐνοριτῶν, τῶν ἱεροψαλτῶν, τῶν ἐπιτρόπων, ποὺ κράτησαν ζωντανὴ αὐτὴ τὴ μικρὴ κοινότητα. Στ' ἀλήθεια, σκέφτεται, πόσοι ἐκ τῶν ἐφημερίων ἐκείνων δὲν εἶπαν τὸ στερνὸ «Δι' εὐχῶν...» στὶς Παρκλήσεις, ἔσβυσαν τὸ τελευταῖο κερὶ στὴν Ἁγία Τράπεζα, εὐχήθηκαν «Τῆς Παναγίας μὲ ὑγεία» κι ὕστερα ἀποκοιμήθηκαν γιὰ πάντα καὶ δὲν ξανανοιξαν, μήτε τὴν Ὁραία Πύλη, μήτε τὰ βιβλία, μήτε τὸ στόμα τους νὰ εὐχηθοῦν. Πόσοι ἦταν οἱ προκατόχοι; Ἄγνωστος ὁ ἀριθμὸς... Στὸν ὁποῖο σὲ λίγο νὰ ἐτοιμάζεται νὰ προστεθεῖ κι ὁ ἴδιος. Γιατὶ πέρασαν τὰ χρόνια. Τὸ νοιώθει πιά ὅτι πέρασαν. Ἀπὸ τὴν κούραση ποὺ ἀνεβαίνει μέσα του, ὅπως ἡ ὑγρασία τὴ νύχτα. Κι ἴσως αὐτὴ ἡ Παράκληση νὰ εἶναι ἡ στερνὴ του. Ποιὸς ξέρει... Μονάχα Ἐκεῖνος.

Ἡ νύχτα ἀνέβηκε καὶ κάλυψε τὸ ναό, τὰ ἔξω δέντρα, τὴν πολίχνη. Κι ὁ παπᾶς ἐπιμένει νὰ στοχάζεται. Στοχάζεται καὶ νομίζει ὅτι τὰ πρόσωπα καὶ τὰ γεγονότα ποὺ θυμᾶται εἶναι μαζί του καὶ τὸν συντροφεύουν, μὲ τὴν σιωπηλὴ τους ὄψη νὰ εἶναι στραμμένη πάνω του.

Δεκάδες πρόσωπα, φίλων, γνωστών, συγγενών. Τὸ καθένα τους κι ἕνας σταυρός, μιὰ δέηση, ὅπως αὐτὴ πού λέγαμε δεκαπέντε μέρες τώρα στὴ Χάρη Της. «Ποῦ προσφύγω, ποῦ δὲ καὶ σωθήσομαι... ποίαν δὲ ἐφεύρω καταφυγὴν...».

Θυμᾶται χαρακτήρες, συμπεριφορές, ἐντάσεις, ἀλλὰ καὶ εὐεργεσίες. Παρατηρεῖ ὅλη αὐτὴ τὴν πινακοθήκη ἀπὸ τὰ πρόσωπα αὐτὰ καὶ βλέπει στὸν καθένα τὸ στοιχεῖο τῆς ἀνθρώπινης ἀτέλειας, μὲ πρῶτο τὸν ἑαυτό του. Γιατί, σκέφτεται, πόσους δὲν πίκρανε, παρεξήγησε, ἐπετίμησε... Κι ὕστερα μετανοιωμένος πάσχιζε νὰ ξεκολλήσῃ ἀπὸ μέσα του τὴ στάχτη καὶ τὴν φαρμακωμένη αἴσθησι τῆς ὅποιας λέξης, τῆς ὅποιας λανθασμένης ἐπιλογῆς. Γι' αὐτὸ κι αὐτὴ τὴ σωτήριο ὥρα πού τὰ σκέφτεται, προσπαθεῖ νὰ ἐνώσει τὸ νῆμα πού τὸν δένει μὲ ὄλους αὐτούς, τοὺς ἀνθρώπους, μὲ τοὺς ὁποίους ἔζησε μιὰ ζωὴ. Γιατί δὲν εἶναι λίγα τὰ τριανταεννιά χρόνια, μήτε καὶ οἱ ἑφτά, περίπου, δεκαετίες πού φέρει... Καιρὸς ἀπολογισμοῦ ὁ ἀποψινός, δηλαδή μιὰ προσπάθεια ἀκόμα γιὰ νὰ θεραπευθοῦν κάποιες ἀπὸ τὶς πληγὲς τοῦ χθὲς τῆ δικῆ Της συναντιλήψῃ καὶ βοηθεία.

«Ἀπορήσας ἐκ πάντων, ὀδυνηρῶς κράζω σοι· πρόφθασον θερμὴ προστασία, καὶ σὴν βοήθεια δὸς μοι τῷ δούλῳ σου, τῷ ταπεινῷ καὶ ἀθλίῳ, τῷ τὴν σὴν ἀντίληψιν ἐπιζητοῦντι θερμῶς».

Μὲ ἀργὰ βήματα προσκυνᾷ καὶ ἀναχωρεῖ εἰς τὰ ἴδια.

Ἐξω τὸ σκοτάδι ἀνέβηκε γιὰ τὰ καλά...

Πρωτοπρεσβ. Κωνσταντῖνος Ν. Καλλιανός
Ἐφημέριος Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος Σκοπέλου